

Κυριακή τῆς Τυρινῆς (Ματθ. 6, 14 - 21)
9 Μαρτίου 2008

Σήμερα, ἀδελφοί, «ἀνάμνησιν ποιούμεθα τῆς ἀπὸ τοῦ παραδείσου τῆς τρυφῆς ἐξορίας τοῦ πρωτοπλάστου Ἀδάμ». Δι' ὃ «Κόσμος γενάρχαις, πικρὰ συνθρηνησάτω, βρώσει γλυκεῖα συμπεσῶν πεπτωκότι».

Ἄς θρηνήσῃ καὶ ἅς κλάψῃ ὁ κόσμος πικρά, μαζί με τοὺς γενάρχες, τὸν Ἀδὰμ καὶ τὴν Εὗα, διότι ἔπεσε καὶ ἐκρημνίσθη μαζί με αὐτούς, ἀφοῦ παρασύρθηκε ἀπὸ τὴν δῆθεν γλυκεῖα τροφή.

Μετὰ τὴν δημιουργία τῶν ἀγγέλων, ὁ δημιουργὸς με μόνο τὸν λόγο Του δημιούργησε τὸν οὐρανό, τ' ἄστρα, τὸν ἥλιο, τὴν γῆ, τὴν θάλασσα καὶ ὅλα τὰ ζῶα καὶ πτηνά. Τελευταῖον ἔπλασεν ἐκ τῆς γῆς τὸν ἄνθρωπο «καὶ ἐνεφύσησεν εἰς αὐτὸν πνοὴν ζωῆς».

Πλάσθηκε λοιπὸν ὁ ἄνθρωπος ἀπὸ σώματος γήινου καὶ ψυχῆς, ἀπὸ πνοῆς Θεοῦ. Κατ' εἰκόνα Θεοῦ πλασθεὶς τοποθετήθηκε στὸν Παράδεισο, τόπο καὶ χῶρο χαρᾶς, τρυφῆς καὶ εὐτυχίας. Ὅλα ἦταν σ' αὐτὸν ὑποταγμένα. Ἦταν βασιλιὰς τῆς γῆς καὶ τῆς κτίσεως. Σ' ὅλα τὰ ζῶα καὶ τὰ πτηνὰ ἔδωσε ὄνομα ὁ ἄνθρωπος Ἀδὰμ καὶ ὅλα τὸν πλησίαζαν ἡμερώτατα καὶ τὸν ἀνεγνώριζαν.

Ὁ Ἀδὰμ ἦταν στολισμένος με τὶς ἀρετὲς τῆς ἐλευθερίας, τῆς λογικῆς, τῆς αὐτοκυριαρχίας, τῆς βασιλείας ἐπὶ τοῦ Παραδείσου, ζοῦσε με ἀπόλυτη εὐτυχία καὶ ἀρμονία μετὰ τοῦ Θεοῦ. Πλάσθηκε μεταξὺ ζωῆς καὶ θανάτου, ἀθανασίας καὶ φθορᾶς, ἐλεύθερος νὰ ἐκλέξῃ ἢ τὸν θάνατον ἢ τὴν ζωὴν, δυνάμενος νὰ μὴν ἀμαρτήσῃ. Ἐλεύθερος λοιπὸν ὁ γενάρχης μας Ἀδὰμ νὰ ἐκλέξῃ μεταξὺ ζωῆς καὶ θανάτου, βασιλείας ἢ δουλείας, παραδείσου τρυφῆς ἢ γῆς τριβόλων καὶ ἀκανθῶν, ἀπετόλμησε τὴν ἀμαρτία καὶ παρέβη τὴν ἐντολὴ τοῦ Θεοῦ. Ἐφαγε ἀπὸ τὸν καρπὸ, ποὺ ἤλπιζε ὅτι θὰ γίνῃ Θεός, καὶ ἀπέθανε.

Ἀπὸ τὴν στιγμή τῆς παρακοῆς εἰσῆλθε στὴν σκιά τοῦ θανάτου αὐτὸς καὶ δι' αὐτοῦ ὀλόκληρη ἡ ἀνθρωπότητα. Ἀμέσως γυμνώθηκε τῶν ἀρετῶν τοῦ οὐρανοῦ. Ἐχασε τὸ ἡγεμονικό, τὸ αὐτεξούσιο, τὸ ἐλεύθερο, τὴν δύναμη νὰ μὴν ἀμαρτήσῃ. Εἶδε τὴν γυμνότητά του καὶ ἔκοψε φύλλα συκῆς γιὰ νὰ καλυφθῇ. Ἀπετόλμησε ὁ Ἀδὰμ τὸ ἀτόλμητο. Παρήκουσε τὸν Θεό ἄκουσε τὸν διάβολο, ἐξέπεσε συνεπῶς τῆς βασιλείας τοῦ Παραδείσου, τῆς ἀθανασίας, τῆς αἰωνιότητος, ἐνδύθηκε

δερμάτινους χιτῶνες ἐξευτελισμοῦ καὶ ἀτιμίας. Ἐξέπεσε τῆς θείας καταγωγῆς καὶ ἡ φύση ἐναντιώνεται πρὸς αὐτόν. Καὶ τότε κάθησε ὁ Ἄδὰμ ἀπέναντι τοῦ Παραδείσου καὶ θρηνῶντας γιὰ τὴ γύμνωσή του, τὴν ἐγκατάλειψή του, τὴν δυστυχία του ἔλεγε: Οἴμοι, ἀλλοίμονό μου, τί ἔπαθα ὁ ταλαίπωρος ἐγώ. Παρέβηκα τὴν ἐντολὴ τοῦ Δεσπότη καὶ Θεοῦ μου καὶ στεροῦμαι ὅλων τῶν ἀγαθῶν τοῦ Παραδείσου. Ἄχ, Παράδεισε, ἀγνότατε, ὁ δι' ἐμὲ πεφυτευμένος, δὲν θὰ σὲ ἀπολαύσω πλέον. Νοσταλγεῖ ὁ Ἄδὰμ τὸν χαμένο Παράδεισο καὶ ὁ «ποτὲ βασιλεὺς τῶν ἐπιγείων πάντων κτισμάτων Θεοῦ, αἰχμάλωτος φαίνεται».

Ἀδελφοί, ἡ Ἐκκλησία θέλει νὰ ἀνανεώσῃ καὶ σὲ ἐμᾶς τὴν νοσταλγία τοῦ Παραδείσου. Καὶ θέλοντας νὰ μᾶς ποδηγετήσῃ στὴν δύσκολη τέχνη τῆς νηστείας καὶ τῆς μετάνοιας «ποιεῖ μνεῖαν πάντων τῶν ἐν ἀσκήσει λαμπάντων ἀγίων ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν».

Οἱ Ἅγιοι εἶναι τὰ πρότυπα ποὺ θὰ ἀκολουθήσουμε στὸν ἀγῶνα ποὺ ἀρχίζει μὲ νοσταλγία τοῦ Παραδείσου. Δι' αὐτῶν «γὰρ τὴν τρίβον τὴν ὄντως εὐθεῖαν πορεύεσθαι ἔγνωμεν». Ξέρουμε ὅτι ὁ ἄνθρωπος πλάσθηκε γιὰ νὰ ζῆ στὸν Παράδεισο γιὰ τὴν γνώση τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν κοινωνία μαζί Του. Ἡ ἁμαρτία, ἡ παρακοὴ ὅμως τὸν ἀπομάκρυνε ἀπὸ τὴν εὐλογημένη ζωὴ καὶ ἔτσι ἡ ὑπαρξὴ του στὴν γῆ εἶναι μία ἔξορία.

Ὁ Χριστός, ὁ Σωτὴρας τοῦ κόσμου ἀνοίγει τὴν πόρτα τοῦ Παραδείσου στὸν καθένα ποὺ τὸν ἀκολουθεῖ καὶ ἡ Ἐκκλησία, μὲ τὸ νὰ μᾶς ἀποκαλύπτῃ τὴν ὁμορφιὰ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ «ὡς ἐν ἐσόπτρῳ», κάνει τὴν ζωὴ μας μιὰ προσκυνηματικὴ πορεία πρὸς τὴν οὐράνια πατερικὴ γῆ.

Ἀδελφοί μου, ἡ Μεγάλῃ Σαρακοστῇ εἶναι ἡ ἀπελευθέρωσή μας ἀπὸ τὴ σκλαβιὰ τῆς ἁμαρτίας, ἀπὸ τὴν φυλακὴ τοῦ κόσμου τούτου. Καὶ ἡ εὐαγγελικὴ περικοπὴ αὐτῆς τῆς Κυριακῆς θέτει τοὺς ὅρους γιὰ μιὰ τέτοια ἀπελευθέρωση. Πρῶτος ὅρος εἶναι «ἡ νηστεία», ἡ ἄρνηση δηλαδὴ νὰ δεχτοῦμε τὶς ἐπιθυμίες καὶ τὶς ἀνάγκες τῆς «πεπτωκυίας» φύσης μας ὡς ἀπαραίτητες, ἡ προσπάθεια νὰ ἐλευθερωθοῦμε ἀπὸ τὴν πίεση τῆς σάρκα καὶ τῆς ὕλης πάνω στὸ πνεῦμα.

Γιὰ νὰ εἶναι ἀποτελεσματικὴ ἡ νηστεία μας δὲν πρέπει νὰ ἴναι ὑποκριτικὴ, δηλαδὴ «πρὸς τὸ θεαθῆναι». Νὰ μὴ φαινόμαστε «τοῖς ἀνθρώποις νηστεύοντες ἀλλὰ τῷ πατρὶ ἡμῶν τῷ ἐν τῷ κρυπτῷ».

Δεύτερος ὅρος εἶναι ἡ συγγνώμη· «ἐὰν ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν, ἀφήσει καὶ ὑμῖν ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος». Ὁ θρίαμβος τῆς ἁμαρτίας, τὸ

κύριο γνώρισμα τοῦ ρόλου της πάνω στὸν κόσμο, εἶναι ἡ διαίρεση, ἡ ἀντίθεση, ὁ χωρισμός, τὸ μῖσος. Ἔτσι τὸ πρῶτο μπάσιμο, ἡ πρώτη εἴσοδος σ' αὐτὸ τὸ φρούριο τῆς ἀμαρτίας εἶναι ἡ συγχωρητικότητα, ἡ ἐπιστροφή στὴν ἐνότητα, στὴν σύμπνοια, στὴν ἀγάπη.

Τὸ νὰ συγχωρήσω κάποιον σημαίνει νὰ βάζω ἀνάμεσα σὲ μένα καὶ στὸν ἐχθρό μου τὴν ἀκτινοβόλα συγχώρεση τοῦ ἴδιου τοῦ Θεοῦ. Τὸ νὰ συγχωρήσω εἶναι νὰ ἀγνοήσω τὸ ἀπελπιστικὸ ἀδιέξοδο στὶς διαπροσωπικὲς σχέσεις καὶ νὰ ἀναφερθῶ στὸ Χριστό. Συγχώρεση πραγματικὰ εἶναι ἕνα πέρασμα τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ μέσα στὸν ἀμαρτωλὸ καὶ «πεπτωκότα» κόσμο.

Ἀδελφοὶ ἀκροατὲς τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ· ἀμάρτησαν οἱ πρωτόπλαστοι, ἀλλὰ μὲ τὶς δικαιολογίες τους μεγάλωσαν τὴν ἐνοχὴ τους. Ὁ Ἀδὰμ εἶπε «Ἡ γυνὴ ἦν ἔδωκας μετ' ἐμοῦ, αὕτη μοι ἔδωκεν ἀπὸ τοῦ ξύλου καὶ ἔφαγον». Καὶ ὅταν ὁ Κύριος ρώτησε τὴν Εὐά «τί τοῦτο ἐποίησας;» ἀπάντησε· «ὁ ὄφιν ἠπάτησέ με καὶ ἔφαγον». Ὅλοι εἶχαν ὑποκριθῆ. Καὶ ὁ Ἀδὰμ καὶ ἡ Εὐά καὶ ὁ διάβολος.

Καὶ ἔτσι μὲ τὴν ὑποκρισία καὶ τὸ δόλο κλείσθηκε ὁ παράδεισος καὶ «ἀπέστρεψεν Κύριος τὸ πρόσωπον Αὐτοῦ ἀπὸ τῶν παιδῶν του» καὶ ὁ ψαλμωδὸς στὸ μεγάλο προκείμενο τῆς ἡμέρας ποὺ ἀναγγέλει τὴν ἀρχὴ τῆς Μεγάλης Σαρακοστῆς ψάλλει: «Μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου ἀπὸ τοῦ παιδός σου ὅτι θλίβομαι».

Τονίζεται τὸ μυστηριῶδες μίγμα τῆς ἐλπίδας μὲ τὴν ἀπογοήτευση, τοῦ φωτὸς μὲ τὸ σκοτάδι. Στέκομαι μπροστὰ στὸ Θεό, μπροστὰ στὴ δόξα καὶ στὴν ὁμορφιὰ τῆς βασιλείας Του, ἀναγνωρίζω ὅτι ἀνήκω σ' αὐτὴ καὶ δὲν ἔχω ἄλλη κατοικία οὔτε ἄλλη χαρὰ οὔτε ἄλλο σκοπὸ. Συναισθάνομαι ὅτι εἶμαι ἐξόριστος καὶ ζῶ στὸ σκοτάδι καὶ στὴν λύπη τῆς ἀμαρτίας γι' αὐτὸ θλίβομαι. Μόνο στὸ Θεὸ μπορῶ νὰ πῶ «πρόσχες τῇ ψυχῇ μου», Κύριε, καὶ σῶσόν με.

Ἀδελφοί, ἀπὸ αὔριο θὰ περιπλανηθοῦμε σαράντα μέρες στὴν ἔρημο τῆς Μεγάλης Σαρακοστῆς· ὅμως ἀπὸ τώρα βλέπουμε νὰ λάμψη στὸ τέλος τὸ φῶς τῆς Ἀνάστασης, τὸ φῶς τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ. Δριμὺς ὁ χειμὼν ἀλλὰ γλυκὺς ὁ Παράδεισος! Θάρρος λοιπόν!

Ἀρχιμ. Ν. Κ.